

Kuva: Heidi Metsälä 2018

COASTNET LIFE (LIFE17/NAT/FI/000544)

Ruissalon vieraslajisuunnitelma

Jussi Lampinen & Tarja Marsh 21.6.2021

Kirjoittajat ovat yksin vastuussa tämän raportin sisällöstä. Se ei välttämättä vastaa Euroopan unionin mielipidettä. EASME ja Euroopan komissio eivät ole vastuussa siitä, miten siinä olevaa tietoa käytetään.

Tiivistelmä

Ruissalon saarella levittäytyvät maamme laajimmat tammivaltaiset metsät. Merkittävä osa saaresta ympäristöineen muodostaa *Ruissalon lehdot* -nimisen Natura2000 -alueen. Yli 800 hehtaarin kokoisen Natura-alueen suojelun perustana ovat erityisesti erilaiset jalopuuvallat lehdot. Ruissalon saarella tiedetään esiintyvän useita vieraslajeja, ja esimerkiksi jättiputkia, jättipalsamia ja pienpetoja on torjuttu jo vuosia. Koko saaren kattava vieraslajikartoitus ja vieraslajisuunnitelma on kuitenkin puuttunut.

Ruissalon vieraskasvilajit kartoitettiin vuosina 2019-2020 koko Ruissalon saarelta. Kartoituksen tuloksena tuotettiin kattava paikkatietoaineisto Ruissalossa tavatuista vieraslajeista, jonka perusteella laadittiin Ruissalon vieraslajisuunnitelma. Tässä suunnitelmassa esitetään Ruissalon vieraskasvilajikartoituksen tulokset, Ruissalon vieraskasvitorjunnan laji- ja aluekohtaiset periaatteet sekä RannikkoLife -hankkeen vieraslajien torjuntakohteet.

RannikkoLife -hankkeessa torjutaan Ruissalossa vieraslajeja yhteensä 40,2:n hehtaarin alueella, joista haitallisten vieraskasvilajien ja espanjansiruettanan torjuntakohteita on 20 hehtaarin alueella sekä pienpetojen minkin ja supikoiran 20,2 hehtaarin alueella. Torjuntatyöt käsittävät kasviesiintymien kitkemistä ja raivausta, etanoiden poistoa sekä minkin ja supikoiran loukkupyyntiä. Kaupungin vieraslajien torjuntatiimi vastaa kasvien ja etanoiden torjunnasta lukuun ottamatta jättitatarlajeja ja kurttureusua, joiden poisto tapahtuu yhdessä kaupunkiympäristön kunnossapidon kanssa. Pienpetojen loukkupyynti toteutetaan yhdessä alueen metsästäjien kanssa. Tarkemmat kartat torjuttavista lajeista ja torjuntakohteista esitetään suunnitelmassa.

Tämän suunnitelman laatiminen ja toteuttaminen ovat osa EU-rahoitteista CoastNet Life -hanketta (LIFE17/NAT/FI000544), johon on saatu rahoitusta EU-Komission Life + -rahastosta. Suunnitelman sisältöä on mietitty Turun kaupungin ympäristönsuojelun osoittamassa työryhmässä, johon kuuluivat Jussi Lampinen, Tanja Ruusuvaara-Koskinen, Emma Kosonen, Jussi Roiniola, Heidi Metsälä ja Tarja Marsh.

Abstract

Finland's largest broad-leaved deciduous and herb-rich forests are located on the island of Ruissalo, City of Turku, Southwest Finland. Most of the island belongs to the 'Ruissalon lehdot' Natura 2000 protected area. The Natura 2000 area covers over 800 hectares and was established to preserve the broad-leaved and herb-rich forests, and the rare and endangered species within. Several invasive and introduced species are known to occur in Ruissalo, and actions against e.g. Himalayan balsam (*Impatiens glandulifera*), Giant Hogweeds (*Heracleum* sp.) and invasive alien predators, the raccoon dog (*Nyctereutes procyonoides*) and American mink (*Neovison vison*), have been practiced for years. However, a detailed inventory and management guideline plans for the invasive and introduced species of Ruissalo has been lacking.

An extensive field survey to map the invasive and introduced plant species in Ruissalo island was conducted in the years 2019 and 2020. The survey resulted in an inclusive species list and distribution data of all known occurrences, on which the management guideline plan is based. This management guideline plan presents the results of Ruissalo's introduced and invasive species' inventory, species and area specific guidelines, and species and areas targeted in the CoastNet Life -project.

The CoastNet Life project combats invasive species in Ruissalo in a total area of 40,2 hectares, of which 20 hectares comprise of targeting the invasive plant species Himalayan balsam (*Impatiens glandulifera*), Aleutian ragwort (*Jacobaea cannabifolia*), Giant Hogweed (*Heracleum mantegazzianum*), lupin (*Lupinus polyphyllus*), Japanese rose (*Rosa rugosa*), Balsam Fir (*Abies balsamea*) and the Spanish slug (*Arion vulgaris*), and 20,2 hectares cover trapping areas of the invasive alien predators raccoon dog (*Nyctereutes procyonoides*) and American mink (*Neovison vison*). The invasive alien combat team of the City of Turku shall tackle the Spanish slug and the invasive plant species, with additional help from the Property Management Division in the removal of the Japanese rose and knotweed (*Reynoutria*) species. The trapping of the alien predators shall be done in cooperation with local hunters. A detailed list of the species and sites targeted is presented.

The planning and carrying out this management plan is part of the EU CoastNet Life-project (LIFE17/NAT/FI000544), which has received funding from the European Commission's Life + funding instrument. This plan reflects only the authors' view and the European Commission/EASME is not responsible for any use that may be made of the information it contains. This plan is written in co-operation with a specialist team at Turku Urban Environment Division.

Sisällys

Johdanto

Ruissalon vieraskasvilajikartoitus

Ruissalossa havaitut vieraslajit

- Kasvilajit
- Muut eliöryhmät

Vieraskasvilajien torjunnan yleiset linjaukset

- Lajikohtaisesti torjuttavat vieraskasvilajit
- Torjunta muiden luonnonhoitotöiden yhteydessä
- Tarkkailtavat vieraskasvilajit
- Kaupunkilaisten osallistaminen vieraslajien torjuntaan

Lajikohtaiset linjaukset

- Erittäin haitalliset vieraskasvilajit
- Haitalliset vieraskasvilajit
 - Puut ja pensaat
 - Ruohovartiset kasvit
- Tarkkailtavat vieraskasvilajit

Vieraslajien torjuntakohteet RannikkoLife -hankkeessa

Lähteet

Johdanto

Vieraslajit ovat ihmisen tahattoman tai tahallisen myötävaikutuksen myötä luontaisten levinneisyysalueidensa ulkopuolelle levittäytyneitä lajeja (Vieraslajiportaali 2019). Vieraslajit kattavat monia eliöryhmiä ja niiden alkuperä ja invaasioalueet monia maantieteellisiä seutuja. Vieraslajien aikaansaamat vaikutukset esiintymisalueellaan aiemmin vallinneelle lajistolle katsotaan maailmanlaajuisesti toiseksi merkittävimmäksi uhaksi luonnon monimuotoisuudelle (Vieraslajiportaali 2019). Haitallisimmiksi katsotaan lajit, jotka muuttavat elinympäristönsä ympäristöoloja, syrjäyttävät paikalla aiemmin vallinneita lajeja, tai aiheuttavat sosioekonomisia haittoja ihmisille.

Vieraslajien aiheuttamien uhkien vuoksi Euroopan unioni on 2015 voimaan astuneessa vieraslajiasetuksessaan kieltänyt tiettyjen haitallisiksi todettujen lajien kasvatuksen, myynnin, maahantuonnin, hallussapidon tai ympäristöön päästämisen. Suomessa EU:n vieraslajiasetusta toteutetaan lailla ja asetuksella vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta. Asetus sisältää EU:n lajilistaa laajemman luettelon kansallisesti kielletyistä lajeista. Esimerkiksi Etelä-Suomessa tavanomainen kurturuusu (*Rosa rugosa*) ja komealupiini (*Lupinus polyphyllus*) sisältyvät kansallisen listan lajeihin.

Ruissalon saarella levittäytyvät maamme laajimmat tammivaltaiset metsät. Merkittävä osa saaresta ympäristöineen muodostaa *Ruissalon lehdot* -nimisen Natura2000 -alueen. Yli 800 hehtaarin kokoisen Natura-alueen suojelun perustana ovat erityisesti erilaiset jalopuuvallat lehdot ja muut metsät omaleimaisine hyönteislajeineen, mutta myös saaren rikas linnusto. Luontoarvojensa lisäksi erottamaton osa Ruissalosta ovat 1850-1930 -luvulla saarelle rakennetut huvilat, joiden muodostama kokonaisuus on arvotettu valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi.

Ruissalon eliölajistoa on tutkittu runsaasti, ja esimerkiksi useiden vieraskasvilajien on tiedetty esiintyvän saarella (Lindgren 1979). Syitä vieraskasvilajien esiintymiselle Ruissalossa on monia. Tietty ruohovartisista vieraslajeista ovat todennäköisesti saapuneet saarelle venäläisen sotaväen tai heinänsiemenen mukana (Lindgren 1979), osa mahdollisesti läheisestä kaupungista sieltä ja takaisin kulkevan liikenteen mukana. Suomen luonnossa vieraita puuvartisia lajeja, kuten valkopyökkiä (*Carpinus betulus*), lehtopyökkiä (*Fagus sylvatica*) ja useita pihtalajeja (*Abies* sp.) on myös tietoisesti istutettu saarelle (Rainio 1979). Suuri osa vieraskasvilajeista on kuitenkin päätynyt saarelle todennäköisesti edellä mainittujen huviloiden ja niiden puutarhojen rakentamisen myötä. Myös muihin eliöryhmiin kuuluvien vieraslajien, kuten minkin, supikoiran ja espanjansiruetanan, on jo vuosia tiedetty esiintyvän Ruissalossa.

Tässä vieraslajisuunnitelmassa esitetään Ruissalon vieraskasvilajikartoituksen tulokset, yleissuunnitelma Ruissalon vieraskasvilajien torjunnan periaatteista ja painopistealueista sekä RannikkoLife -hankkeen puitteissa toteutettavat vieraskasvilajien torjuntakohteet. Suunnitelman sisältöä on mietitty Turun kaupungin ympäristönsuojelun osoittamassa työryhmässä, johon kuuluivat Jussi Lampinen, Tanja Ruusuvaara-Koskinen, Emma Kosonen, Jussi Roiniö, Heidi Metsälä ja Tarja Marsh. Ruissalon vieraslajien kartoitus, suunnitelma niiden hallinnaksi sekä käytännön torjuntatoimet toteutetaan osana EU-rahoitteista RannikkoLife -hanketta vuosina 2018-2025.

Ruissalon vieraskasvilajikartoitus

Ruissalon vieraskasvilajit kartoitettiin vuosina 2019-2020 koko Ruissalon saarelta. Kartoituksen tuloksena tuotettiin kattava paikkatietoaineisto Ruissalossa tavatuista vieraslajeista. Pistehavainnot vieraskasvilajeista kertyi yli 6800 (Liite 1). Kartoituksen suunnitteli ja toteutti Jussi Lampinen. Havainnot on tallennettu Turun yliopiston kasvimuseon havaintotietokantaan, ja niitä voi tarkastella kansallisen lajitietojärjestelmän Laji.fi:n kautta (<http://www.laji.fi>)

Ruissalossa havaitut vieraslajit

Kasvit

Vuosien 2019-2020 kartoituksissa Ruissalossa havaittiin yhteensä 190 Suomen luonnossa vierasperäistä kasvilajia tai -lajiryhmää (Liite 2). Lajeista 2 sisältyy EU:n ja 4 kansalliseen listaan haitallisista vieraskasvilajeista. Näiden kasvatus ja luontoon päästäminen on kiellettyä vuodesta 2022 alkaen. Näiden lisäksi havaituista vieraskasvilajeista 10 on mainittu vuoden 2012 kansallisessa vieraslajistrategiassa haitallisena ja 9 paikallisesti haitallisena tai tarkkailtavina (Taulukko 1).

Osa Ruissalosta havaituista vieraslajeista tai -lajiryhmistä eivät ole kansallisella tai paikallisella tasolla haitallisiksi määriteltyjä, mutta Ruissalon luonnonsuojelualueilla runsaina esiintyessään ne heikentävät alueen luontoarvoja ja syrjäyttävät alkuperäistä kasvillisuutta. Nämä kolme lajia on määritelty Ruissalossa haitalliksi vieraslajeiksi ja ne on sisällytetty Ruissalon vieraslajien hallintasuunnitelmaan.

Taulukko 1. Haitalliset vieraskasvilajit Ruissalossa.

Status -sarake kuvaa lajin sisällymistä eri tahojen laatimiin vieraslajilistoihin.

EU = laji kuuluu Euroopan Unionin listaan haitallisista vieraskasvilajeista

FIN = laji kuuluu kansalliseen listaan haitallisista vieraskasvilajeista

H = vuoden 2012 kansallisessa vieraslajistrategiassa haitallisena mainittu laji

P = vuoden 2012 kansallisessa vieraslajistrategiassa paikallisesti haitallisena mainittu laji

R = Ruissalossa paikallisesti haitalliseksi tunnistettu vieraskasvilaji

Laji	Tieteellinen nimi	Status	Esiintymien lukumäärä	Esiintymien pinta-ala m ²	
				Keskimäärin	Yhteensä
Euroopanvalkopyökki	<i>Carpinus betulus</i>	R	21	1	21,5
Etelänruttojuuri	<i>Petasites hybridus</i>	H	1	4	4
Hamppuvillakko	<i>Jacobaea cannabifolia</i>	FIN	3	1,4	5,5
Idänkanukka	<i>Cornus alba</i>	P	18	34,7	624
Isopiisku	<i>Solidago gigantea</i>	H	1	64	64
Isosorsimo	<i>Glyceria maxima</i>	H	2	36	72
Isotuomipihlaja	<i>Amelanchier spicata</i>	H	2174	4,7	10141,25
Jättipalsami	<i>Impatiens glandulifera</i>	EU	24	34,9	838,75
Jättitattaret	<i>Reynoutria sp.</i>	FIN	17	19,3	328,3
Kanadankoiransilmä	<i>Erigeron canadensis</i>	P	2	100,5	201
Kaukasianjättiputki	<i>Heracleum mantegazzianum</i>	EU	2	1	2
Komealupiini	<i>Lupinus polyphyllus</i>	FIN	173	34,9	6038,25
Kurtturuusu	<i>Rosa rugosa</i>	FIN	32	7,8	248,75
Lehtopyökki	<i>Fagus sylvatica</i>	R	35	1,1	38,5
Pajuasteri	<i>Symphotrichum salignum</i>	H	1	2	2
Palsamipihta	<i>Abies balsamea</i>	P	125	5,3	666,5
Pikkutalvio	<i>Vinca minor</i>	R	14	31,6	442
Piiskut	<i>Solidago sp.</i>	H	7	1,8	12,5
Puistonurmikka	<i>Poa chaixii</i>	P	720	44,7	32153,75
Rikkapalsami	<i>Impatiens parviflora</i>	H	3	2,7	8
Raunioyrtit	<i>Symphytum sp.</i>	P	70	33,7	2356,25
Rusoamerikanhorsma	<i>Epilobium adenocaulon</i>	H	5	2,2	11
Siperianpihta	<i>Abies sibirica</i>	P	29	1,8	51,5
Tarhaomenapuu	<i>Malus domestica</i>	P	55	1	55
Terttuselja	<i>Sambucus racemosa</i>	H	799	3	2403
Valkokarhunköynnös	<i>Convolvulus sepium</i>	H	47	19,9	936,5
Viitapihlaja-angervo	<i>Sorbaria sorbifolia</i>	P	21	52,8	1108,5
Vuorivaahtera	<i>Acer pseudoplatanus</i>	P	16	1	16

(Lajin sisältyminen Suomen tai EU:n listaan peittää taulukossa sen sisällymistä vieraslajistrategiaan)

Muut eliöryhmät

Nisäkäspedot

Minkki (*Neovison vison*) vaikuttaa vahingollisesti vesilintu-, sammakko- ja myyräkantoihin. Supikoira (*Nyctereutes procyonoides*) on vahingollinen erityisesti lintukosteikoilla. Kummankin nisäkäspedon kannat ovat vahvat Ruissalossa, ja lajeja pyydetään loukuttamalla. Vartioimatta vapaana olevia kotikissoja (*Felis catus*) voidaan Ruissalon oloissa pitää erityisen haitallisina niiden verottaessa piennisäkkäitä ja lintuja.

Nilviäiset

Espanjansiruetanana (*Arion vulgaris*) esiintyy Kasvitieteellisen puutarhan itäpuolisessa lehdossa, yksittäisiä havaintoja on myös saaren muista osista. Torjuntatoimet ovat jatkuneet jo useita vuosia, mutta torjuntaa tulee jatkaa vuosittain.

Merelliset vieraslajit

Turun edustan merialueilta tunnetaan useita merellisiä vieraslajeja. Niistä esimerkiksi liejutaskurapu (*Rhithropanopeus harrisi*) on runsastunut alueella huomattavasti. Laji on aiheuttanut muutoksia pohjissa, mutta voi vaikuttaa myös kilpailun kautta muihin lajeihin. Liejutaskuravun tavoin monet merellisistä vieraslajeista ovat verrattain vastikään alueelle saapuneita, eikä lajien vaikutuksia ei tarkkaan tunneta. Torjuntakeinoja ei ole, eikä mahdollisten haittojen ennaltaehkäisy useinkaan ole mahdollista.

Matelija- ja sammakkoeläimet

Ruissalossa on tavattu vuodesta 2008 lähtien vierasperäisiä sammakoita. Sammakkoyksilöt ovat todennäköisesti vihersammakoihin kuuluvia, mölysammakon (*Pelophylax ridibundus*) ja pikkuvihersammakon (*Pelophylax lessonae*) lisääntymiskykyisiä risteymiä, ns. ruokasammakoita (*Pelophylax* kl. *esculentus*). Kansallisesti haitalliseksi vieraslajiksi määriteltä alppivesilisko (*Ichthyosaura alpestris*) puolestaan tavattiin Ruissalon lammikoista ensimmäisen kerran vuonna 2017. Koska muualle Turkuun ja lähiseudulle on ilmestynyt alle kymmenen viime vuoden aikana useita vierasperäisiä sammakko- ja matelijalajeja, tilannetta on seurattava ja pyrittävä levittämään tietoa uusien lajien haitallisuudesta kotimaiselle lajistolle.

Alppivesilisko Ruissalon lammikosta. Kuva Nina Puistovaara 2021.

Vieraskasvilajitorjunnan yleiset linjaukset

Vieraskasvilajien esiintyminen Ruissalossa vaihtelee satunnaisista ja harmittomista lajeista laajalle levinneisiin ja suurikokoisia esiintymiä muodostaviin. Ruissalossa havaituista 190 vieraskasvilajista todennäköisesti suurin osa ei uhkaa saaren luontoarvoja. Näiden lajien läsnäolo saarella on luontevaa nähdä neutraaleina merkkeinä ihmistoiminnasta. Resurssit lajien torjuntaan ovat rajalliset, ja pysyviin tuloksiin johtava torjunta on usean lajin kohdalla haasteellista. Torjuntatyötä ohjaava peruseräite onkin, että torjunta keskitetään toisaalta tiettyihin lajeihin, toisaalta yleisesti vieraslajien torjuntaan muiden luonnonhoitotöiden yhteydessä.

Tässä suunnitelmassa tarkastellaan lajikohtaisesti niitä Ruissalosta havaittuja vieraskasvilajeja tai vieraskasvilajiryhmiä, jotka on säädetty haitallisiksi EU:n tai kansallisessa listassa, tai jotka on mainittu vuoden 2012 vieraslajistrategiassa haitallisina tai paikallisesti haitallisina. Suunnitelmassa on myös mukana kolme lajia, jotka eivät sisälly edellä mainittuihin listoihin, mutta jotka on aiemmin tunnistettu Ruissalossa paikallisesti varsin laajalle levinneiksi ja luonnonsuojelualueilla ongelmallisiksi.

Lajikohtaisesti torjuttavat vieraskasvilajit

EU:n listaan ja kansalliseen listaan sisältyvien haitallisten vieraskasvilajien kasvatus ja luontoon päästäminen on kiellettyä vuodesta 2022 alkaen. Näitä lajeja torjutaan kaikilta alueilta, ja tavoitteena on poistaa niiden esiintymät Ruissalon saarelta kokonaan. Näitä ovat EU:n listassa **jättipalsami** ja **jättiputket** sekä kansallisessa listassa **jättitattaret**, **komealupiini**, **kurturuus** sekä **hamppuvillakko**.

Näiden lisäksi torjuntatoimia kohdistaan valikoiden niihin vuoden 2012 vieraslajistrategiassa haitallisiksi tai paikallisesti haitallisiksi luokiteltuihin lajeihin, joiden esiintymien määrä ja leviämispotentiaali Ruissalossa on vielä toistaiseksi vähäinen, ja joiden poisto lajistosta kokonaan tai vähentäminen merkittävästi on nykyresursseilla mahdollista. Näitä lajeja ovat harkinnan mukaan **vierasperäiset piiskut** ja **rikkapalsami**.

Torjunta muiden luonnonhoitotöiden yhteydessä

Ruissalon saarella esiintyy useita puuvartisista vieraskasvilajeja, jotka ovat levinneet alueiden lehtoihin, perinnebiotooppeihin sekä muille alueille joko itsestään tai istutettuna. Näitä puuvartisista vieraskasvilajeja torjutaan muiden luonnonhoitotöiden ja alueiden kunnostuksen yhteydessä. Näitä lajeja ovat Ruissalon lehdoissa mm. hyvin yleinen ja laajalle levinnyt **isotuomipihlaja**, sekä Ruissaloon aikanaan istutetut vierasperäiset puulajit, kuten **pihdat**, **vuorivaahtera**, **euroopanvalkopyökki** ja **lehtopyökki**. Perinnebiotoopeilla torjuttavia puuvartisista lajeja ovat **isotuomipihlaja**, **tertuselja**, **tarhaomenapuu** sekä muut puuvartiset vieraskasvilajit. Alueiden kunnostuksen yhteydessä poistetaan resurssien mukaan edellisten lisäksi mm. **viitapihlaja-angervoa** sekä **kanukoita**.

Tarkkailtavat vieraskasvilajit

Tarkkailtavat vieraskasvilajit ovat niitä Ruissalossa esiintyviä vieraskasvilajeja, jotka on mainittu vuoden 2012 vieraslajistrategiassa haitallisina tai paikallisesti haitallisina, joita pidetään suhteellisen haitattomina ja joiden torjunta vaatisi liikaa resursseja odotettavissa oleviin tuloksiin nähden, tai joiden ei arvella lähitulevaisuudessa leviävän voimakkaasti luonnonympäristöihin.

Kaupunkilaisten osallistaminen vieraslajien torjuntaan

Vieraslajien torjunta mahdollistaa kaupunkilaisten osallistamisen yhteisestä ympäristöstä huolehtimiseen. Vieraskasvilajien torjuntaa voidaan toteuttaa esimerkiksi yhteistyössä yhdistysten ja harrasteseurojen sekä avoimien talkoiden kautta. Talkoilla torjuttaviksi sopivat myrkyttömät, helposti tunnistettavat lajit, joiden käsittelyyn ei tarvita erityisiä välineitä tai varusteita, kuten **lupiini**, **jättipalsami**, **pikkutalvio** ja **rikkapalsami**.

Lajikohtaiset linjaukset

Erittäin haitalliset vieraskasvilajit

Kaikkien Euroopan Unionin sekä Suomen kansallisesti haitallisten vieraslajien luetteloon kuuluvien lajien maahantuonti, kasvattaminen, myynti ja muu hallussapito sekä ympäristöön päästäminen on kielletty. (Valtioneuvoston asetus vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta 704/2019). Ruissalossa näitä esiintyy EU:n listasta **jättipalsami** ja **kaukasianjättiputki**. Kansallisesta listasta **hamppuvillakko**, **jättitattaret** japanintatar ja sahalinintatar, **komealupiini** ja **kurturuusu**. Torjunnan tavoitteena on poistaa näiden lajien kaikki esiintymät Ruissalosta kokonaan.

Hamppuvillakko (*Jacobaea cannabifolia*), FIN

Hamppuvillakko on näyttävä, jopa parimetriseksi kasvava keltakukkainen asterikasveihin kuuluva ruohovartinen kasvi, jonka luontainen esiintymisalue on Koillis-Aasiassa. Hamppuvillakko on tuotu Suomeen ensimmäisen kerran 1980-luvulla koristekasviksi. Hamppuvillakko viihtyy kosteilla ja ravinteisilla paikoilla, ja kookkaana kasvina se on voimakas kilpailija, joka tukahduttaa muun lajiston kasvupaikallaan. Hamppuvillakko on monivuotinen kasvi, joka leviää tehokkaasti uusille kasvupaikoille lenninhaivenellisten siementensä avulla.

Ruissalon saaren vieraslajikartoituksissa löydettiin kolme pienikokoista hamppuvillakoesiintymää. Lajin torjunta alkoi vuonna 2019, jolloin esiintymät kaivettiin juurineen ylös. Esiintymien alkuperä on tuntematon, ja uusien esiintymien ilmaantuminen on tarkkailtava. Hamppuvillakkoa on aiemmin kasvatettu Turun yliopiston kasvitieteellisen puutarhan alueella, mutta sen kasvatus on lopetettu jo vuosia sitten.

Torjunnan tavoite: Kaikki tunnetut esiintymät poistetaan mahdollisimman pian.

Torjuntatapa: Kukintovarsien katkominen sementtuoton estämiseksi sekä juurien ylöskaivaminen. Poistettuja kasvustoja seurataan kerran kesässä kolmen seuraavan vuoden ajan. Tämän jälkeen torjuntatuloksen pysyvyys varmistetaan ajoittain tehtävillä tarkastuskierroksilla ja mahdolliset torjuntatoimet toteutetaan muiden hoitotoimien yhteydessä.

Jättitattaret, *Reynoutria* sp.

japanintatar *Reynoutria japonica* ja sahalinintatar, *Reynoutria sachalinensis*, FIN

Japanintatar ja sahalinintatar ovat kookkaita, monivuotisia, tatarkasvien heimoon kuuluvia kasveja, jotka ovat kotoisin Itä-Aasiasta. Nopeakasvuisuutensa ja näyttävyytensä vuoksi niitä on tuotu Eurooppaan koristekasveiksi jo 1800-luvulta alkaen. Japanintatar ja sahalinintatar sekä niiden risteymä tarhatatar (*Reynoutria ×bohemica*) ovat lehti- ja varsituntomerkkien avulla toisistaan erotettavissa, mutta koska ne ovat ekologialtaan ja haitallisuudeltaan yhtäläisiä, käsitellään niitä tässä yhtenä ryhmänä.

Jättitatararten usean metrin korkeuteen kasvavat maanpäälliset osat ovat yksivuotisia, mutta juurakko on monivuotinen ja kestävä. Jättitattaret ovat kookkaita ja voimakaskasvuisia kilpailijoita, jotka syrjäyttävät käytännössä kaikki muut lajit kasvupaikoiltaan. Jättitatar on laajoiksi kasvustoiksi ehdittyään erittäin työläs ja hankala hävitettävä. Juurakon näivettäminen alas leikkaamalla vaatii useita niittoja kasvukauden alusta loppuun useana peräkkäisenä vuonna, eikä niittäminen yksin yleensä riitä kasvuston hävittämiseen. Pienikokoisilla, rajatuilla esiintymillä torjunta kannattaa aloittaa juurakon ylös kaivamisella. Peittäminen on osoittautunut tehottomaksi keinoksi jättitatararten torjunnassa.

Ruissalossa on jättitatar kasvustoja kahdeksassa keskittymässä siellä täällä ympäri saarta pääasiassa asutuksen lähistöllä, osin istutettuna ja osin esimerkiksi puutarhajätteen läjityspaikoilla. Esiintymien keskikoko on noin 20 m². Jättitatarlajeja poistetaan yhteistyössä kaupunkiympäristön kunnossapidon kanssa.

Torjunnan tavoite: Kaikkien tunnettujen esiintymien poistaminen Ruissalosta.

Torjuntatapa: Juurakoiden koneellinen ylöskaivaminen ja hävittäminen asianmukaisesti. Poistettujen esiintymien seuranta ja tarvittaessa ylöskaivamisen sekä alasniittämisen jatkaminen, kunnes esiintymät ovat ehtyneet. Tämän jälkeen torjuntatuloksen pysyvyys varmistetaan ajoittain tehtävillä tarkastuskierroksilla ja mahdolliset torjuntatoimet toteutetaan muiden hoitotoimien yhteydessä.

Jättipalsami, *Impatiens glandulifera*, EU

Jättipalsami on yksivuotinen, heikkojuurinen, kookkaaksi kasvava mehevävirtainen ruohokasvi. Jättipalsamin luontainen levinneisyysalue on Himalajan vuoristoalueilla, mistä sitä on tuotu koristekäyttöön jo 1800-luvulta alkaen. Suomessa jättipalsami on levinnyt koko maahan, aina pohjoisimpaan Suomeen asti.

Jättipalsami kasvaa erityisesti kosteissa elinympäristöissä, kuten rannoilla, kosteikoissa ja ojissa, mutta myös metsäisemmissä ympäristöissä ja pientareilla. Suotuisilla kasvupaikoilla levitessään kookas ja nopeakasvuinen jättipalsami syrjäyttää muut kasvilajit heikentäen siten kasvilajiston monimuotoisuutta. Yksivuotisen jättipalsamin leviäminen ja lisääntyminen perustuvat sen tehokkaaseen siementuotantoon. Jokainen kasvi tuottaa kasvukauden aikana tuhansia pieniä siemeniä, jotka muodostavat jättipalsamin kasvupaikalle satoja tuhansia siemeniä käsittävän siemenpankin ja kulkeutuvat puroja, rantoja ja oja pitkin veden mukana uusille kasvupaikoille.

Jättipalsamin torjunta perustuu kasvien kitkemiseen ennen siemenvaihetta ja siemenpankin ehdyttämiseen. Jättipalsamin siemenpankki ei ole erityisen pitkäikäinen, ja siemenet säilyvät itämiskykyisinä yleensä korkeintaan neljä vuotta. Erittäin peittävien kasvustojen torjunta voidaan aloittaa ensimmäisinä vuosina niittämällä, ja jatkaa käsin kitkemällä, kun siemenpankki alkaa ehtyä.

Jättipalsamista tunnetaan Ruissalossa tällä hetkellä 24 esiintymää, joista suurimpia on torjuttu kaupungin omana työnä sekä talkoilla useiden vuosien ajan.

Torjunnan tavoite: Kaikkien tunnettujen esiintymien poistaminen Ruissalosta

Torjuntatapa: Kitkeminen ennen siemenvaihetta, toistettava kunnes kukkivia versoja ei enää ilmaannu. Poistetun esiintymän seuraaminen yhdellä käynnillä kasvukauden aikana viiden seuraavan vuoden ajan. Tämän jälkeen torjuntatuloksen pysyvyys varmistetaan ajoittain tehtävillä tarkastuskierroksilla ja mahdolliset torjuntatoimet toteutetaan muiden hoitotoimien yhteydessä.

Jättiputket, *Heracleum persicum* -ryhmä, EU

Jättiputket ovat 3-5 m korkeaksi kasvavia sarjakukkaisia, joilla on n. 10 cm halkaisijaltaan oleva ontto varsi, ja yli puolitoistametriseksi kasvavat liuskoittuneet, sahalaitaiset lehdet. Haitallisten jättiputkien ryhmään kuuluu kolme lajia; armenianjättiputki, kaukasianjättiputki ja persianjättiputki, ja ne on kaikki tuotu aikanaan Eurooppaan puutarhojen koristekasveiksi. Jättiputkilajien erottaminen toisistaan

saattaa olla joskus vaikeaa, mutta torjunnan kannalta lajilleen tunnistus ei ole välttämätöntä, sillä kaikki kolme *Heracleum persicum* -ryhmän lajia kuuluvat EU:n listaan haitallisista vieraslajeista.

Jättiputket ovat myrkyllisiä, ja niiden käsittely ilman suojavarusteita aiheuttaa ihovaurioita, aurinkoisella säällä pahoja palovammoja. Jättiputket lisääntyvät ja leviävät siemenistä, ja yksi jättiputki kypsyttää kukinnossaan useita tuhansia siemeniä. Kookkaassa kukinnossa kypsyvät siemenet varisevat syksyn ja talven aikana, ja leviävät myös hankia myöten tuulen kuljettamana uusille kasvupaikoille. Valtaosa jättiputken siemenistä itää siementämistä seuraavana keväänä.

Jättiputkiryhmän lajeista kaukasianjättiputki ja armenianjättiputki ovat kaksivuotisia, persianjättiputki on monivuotinen ja voi kukkia useita kertoja. Jättiputkien torjuntaan valittavat menetelmät riippuvat kohteen koosta ja sijainnista. Ylös kaivamista ei suositella, sillä maanmuokkaus aktivoi maaperän siemenpankkia. Jättiputkia voi torjua mekaanisesti katkaisemalla kasvin pääjuuren pistolapiolla, heikentämällä sen kasvuvoimaa niittämällä ja siementaimia kitkemällä. Kasvustoja voi myös tyrehdyttää vuosien mittaan katkomalla kukintovarret vuosittain hyvissä ajoin ennen siementen kypsymistä. Kasvustojen peittämisestä on saatu hyviä kokemuksia, ja viimesijaisena keinona on mahdollista turvautua myrkyttämiseen. Torjuttuja esiintymiä on syytä seurata useita vuosia, sillä vaikka valtaosa siemenistä itää seuraavana keväänä, riittää yksikin viivästetysti itänyt siemen esiintymän uudelleen ilmaantumiseen (Moravcová et al. 2018)

Ruissalossa on kaksi tunnettua jättiputkikasvustoa, joiden torjunnassa on jo siirrytty seurantavaiheeseen. Vuonna 2019 kohteilla havaittiin enää muutamia siementaimia, jotka kitkettiin alkukesästä pois. Seurantaa jatketaan vuosittain, kunnes kohteella ei ole kolmeen peräkkäiseen vuoteen esiintynyt yhtään siementainta. Tämän jälkeen torjuntatuloksen pysyvyys varmistetaan ajoittain tehtävillä tarkastuskierroksilla ja mahdolliset torjuntatoimet toteutetaan muiden hoitotoimien yhteydessä.

Torjunnan tavoite: Kaikkien tunnettujen esiintymien poistaminen Ruissalosta

Torjuntatapa: Siementaimien kitkeminen, vuosittainen seuranta kunnes kohteella ei ole havaittu kolmena peräkkäisenä vuotena enää lainkaan siementaimia. Tämän jälkeen torjuntatuloksen pysyvyys varmistetaan ajoittain tehtävillä tarkastuskierroksilla ja mahdolliset torjuntatoimet toteutetaan muiden hoitotoimien yhteydessä.

Komealupiini, *Lupinus polyphyllus*, FIN

Komealupiini on useimmille suomalaisille tuttu piennarkasvi, joka kukkii isoin, sinisin, terttumaisin kukinnoin varsinkin pientareilla ja joutomailla, usein laajoina kasvustoina. Lupiini on tuotu Eurooppaan rehu- ja koristekasviksi jo 1800-luvulla, mutta sen monimuotoisuudelle aiheuttamiin haittoihin on havahduttu vasta viime vuosikymmeninä.

Komealupiini pystyy sitomaan juurinyströillään typpeä ilmasta, ja näin menestymään hyvinkin vähäravinteisilla kasvupaikoilla. Lupiini esiintyy kasvupaikoillaan usein monokulttuureina, syrjäyttäen kasvupaikkojen keto- ja niittylajistoa. Lupiini vaikuttaa kasvupaikoillaan heikentävästi monin tavoin myös hyönteislajistoon. Lupiinin leviäminen perustuu ennen kaikkea kasvin siementuotantoon ja pitkäikäiseen siemenpankkiin. Tutkimusten mukaan lupiinesiintymän niittäminen kertaalleen ei heikennä kasvustoja juurikaan, vaan niitto on toteutettava useana peräkkäisenä vuonna. Lupiinin kukintovarsien katkominen heti niiden kehittyttyä auttaa ehdyttämään lupiinin siemenpankkia.

Lupiinia esiintyy runsain mitoin koko Ruissalon saarella ja esiintymistä jotkut ovat hajallaan, mutta paikoin erottuu esiintymäryppäitä. Lupiinin poisto Ruissalosta vaatii huomattavan paljon resursseja,

ja torjuntatoimet kohdistetaan ensisijaisesti arvokkailla luontotyypeillä sekä luonnonsuojelualueilla sijaitseviin esiintymiin. Torjunnan toteutus on tärkeää suunnitella ja toteuttaa esiintymä kerrallaan ja jatkaa samalla esiintymällä kerran aloitettua torjuntaa sinnikkäästi, kunnes esiintymä on kokonaan hävitetty.

Torjunnan tavoite: Torjunnan pitkän aikavälin tavoite on hävittää kaikki lupiinesiiintymät koko Ruissalon saarelta. Vuositasolla tavoitteena on pyrkiä hävittämään lupiinia esiintymä kerrallaan, arvokkaimmilta alueilta aloittaen.

Torjuntatapa: Kukintovarsien katkominen ennen siemenvaihetta, laajoilla kasvustoilla niittäminen.

Kurtturuusu, *Rosa rugosa*, FIN

Kurtturuusu on tummanpunakukkainen, kiiltävälehtinen, matalahkoksi jäävä pensasmaisesti kasvava ruusu, jonka alkuperäinen levinneisyysalue on Itä-Aasiassa. Kurtturuusua on suosittu erityisesti julkisten tilojen ulkoistutuksissa ja tienvarsissa, sillä se on kestävä ja kukkii pitkään.

Kurtturuusu levittäytyy kasvupaikallaan maavarsiensa avulla muodostaen lopulta laajoja kasvustoja. Kurtturuusu on luontaisella levinneisyysalueellaan merenrantojen kasvi, ja se on levinnyt lintujen kuljettamien siementen välityksellä koko Itämeren alueen rannoille ja hiekkasaarille, joilla se täyttää ennen avoimet rannat syrjäyttäen alkuperäisen kasvillisuuden.

Ruissalossa kurtturuusua esiintyy ennen kaikkea istutettuna pientareilla; eniten Kansanpuistontien ja Rantapromenadin varrella, ja lukuisina esiintyminä eri puolilla saarta. Kurtturuusua poistetaan yhteistyössä kaupunkiympäristön kunnossapidon kanssa.

Torjunnan tavoite: Kaikkien tunnettujen esiintymien poistaminen Ruissalosta

Torjuntatapa: Raivaus ja koneellinen repiminen juurineen. Torjuttuja kasvustoja jälkiseurataan vuosittain, ja kohde voidaan todeta hävitetyksi, kun kasvupaikalta ei enää nouse versoja.

Haitalliset vieraskasvilajit

Haitallisten tai tarkkailtavien vieraskasvilajien ryhmään on koottu ne vuoden 2012 kansallisessa vieraslajistrategiassa haitallisiksi tai paikallisesti haitallisiksi määritellyt lajit, joiden arvioidaan heikentävän Ruissalon Natura 2000 -alueen luonnonsuojelullisia arvoja paikallisesti laajoina kasvustoina tai arvokkailla alueilla esiintyessään. Tässä ryhmässä on myös muutamia vierasperäisiä kasvilajeja, jotka eivät ole kansallisilla listoilla, mutta joilla on runsaita esiintymiä Ruissalon lehdossa. Tässä osiossa listattujen lajien haitallisuus suhteutuu ennen kaikkea siihen, missä määrin ne ovat levinneet tai uhkaavat levitä arvokkaille luontotyypeille. Resurssit vieraslajien torjuntaan ovat rajalliset, ja torjuttavia lajeja ja torjuntakohteita valittaessa on otettava huomioon työ määrän suhde odotettavissa olevaan hyötyyn.

Puut ja pensaat

Idänkanukka, *Cornus alba*, P

Idänkanukka on monivuotinen, tiheikköjä muodostava pensas, jonka Ruissalon kasvustoista suurin osa sijaitsee teiden, polkujen tai tonttien laitamilla. Osa esiintymistä on kuitenkin levinnyt luonnonsuojelualueen lehtoihin, joista sitä on jo torjuttu raivaamalla. Kanukoiden torjuntaa jatketaan metsäkuvioilla muiden luonnonhoitotöiden yhteydessä.

Isotuomipihlaja, *Amelanchier spicata*, H

Isotuomipihlaja on monivuotinen pensas, joka muodostaa kasvupaikalleen läpipääsemättömiä, 2-6 metriä korkeita, pystykasvuisia tiheikköjä. Alkuperältään Pohjois-Amerikasta kotoisin oleva isotuomipihlaja on tuotu Eurooppaan koristekasviksi, ja sitä käytetään edelleen, etenkin julkisissa istutuksissa. Isotuomipihlaja leviää voimakkaasti maavarsista vesomalla, sekä siemenistä, sen marjoja syövien lintujen levittämänä.

Isotuomipihlajakasvustoja havaittiin Ruissalon vuoden 2019 vieraslajikartoituksissa saarella yli 2000, eikä niiden kaikkien poistaminen saarelta ole realistista. Isotuomipihlajaa on torjuttu ja tulee torjua ennen kaikkea avoimina säilytettävillä luontotyypeillä kuten kedoilla, niityillä sekä hakamaisissa jalopuumetsissä. Lisäksi kuviokohtaisia metsänhoitotoita suoritettaessa poistetaan kuviolla esiintyvät isotuomipihlajat. Isotuomipihlajaa torjuttaessa on tärkeää toistaa kasvustojen poisto kohteilta vähintään kahtena peräkkäisenä vuonna, sillä kertaluonteinen alasleikkaus ilman juuriston poistoa ei vielä riitä kasvun tyrehtyttämiseen.

Lehtopyökki, *Fagus sylvatica*, Ruissalossa paikallisesti haitallinen

Lehtopyökki (käytetään joskus myös nimeä euroopanpyökki) on Suomen oloissa noin 15-20 metriä korkeaksi kasvava lehtipuu, joka voi saavuttaa 125 – yli 200 vuoden iän. Pyökkikasveihin kuuluvan lehtopyökin luontaisen levinneisyysalueen pohjoisraja on etelä-Ruotsissa. Ruissalossa on paikoin 1930-luvulla istutettu pieniä aloja lehtopyökille, ja täysikasvuiset pyökit myös taimettuvat luontaisesti Ruissalon lehtoihin. Lehtopyökki on voimakkaasti varjostava ja varjoa sietävä puulaji, joka heikentää Ruissalon lehtojen monimuotoisuutta. Toisaalta Ruissalon lehtopyökeillä on myös kulttuurihistoriallista ja maisemallista arvoa, jotka puoltavat lehtopyökkimetsikköjen säilyttämistä. Jo kookkaaksi kasvaneiden lehtopyökkimetsikköjen kaataminen ei liene Ruissalon olosuhteissa mielekästä, mutta lehtopyökin nuorennos tulee poistaa säännöllisin väliajoin ja tarkkailla istutettujen pyökkimetsikköjen lähialueita leviämisen varalta.

Pihdat *Abies* sp. (palsamipihta, *Abies balsamea*, P ja siperianpihta *Abies sibirica*, P)

Pihdat ovat noin 8-20 metriä korkeaksi kasvavia havupuita, joista monet ovat suosittuja koristekasveja kaupunkien puistoissa ja kotipihoissa. Palsamipihta, siperianpihta sekä eräät muut vierasperäiset pihtalajit Ruissalossa ovat peräisin viime vuosisadan alkupuolen istutuskokeiluista. Runsaimmat esiintymät ovat Kasvitieteellisen puutarhan W-puolella, sekä saaren länsipäässä, Tammirannantien W-puolella, Natura-alueen jalopuulehdoissa. Ruissalon lehtoihin istutetut pihdat ja muut vierasperäiset havupuut heikentävät suojelualueiden luontoarvoja, ja torjunnan tavoitteena onkin poistaa vierasperäiset, istutetut pihdat Ruissalon lehdoista.

Pihdoista erityisesti palsamipihta on muutamin kohdin Ruissalon jalopuulehtoihin aikanaan istutettuna vallannut merkittävästi kasvutilaa jalopuulta ja runsaina siementaimikkoina lehtokasvillisuudelta. Näillä kuvioilla palsamipihdan poisto on ensisijainen hoitotoimenpide metsän tilan parantamiseksi. Palsamipihdan torjunnassa on kiireellisintä estää uusien siementaimien syntyminen aloittamalla puiden poisto käpyjä tuottavista puuyksilöistä. Täysikasvuiset puut poistetaan kuvioilta kaulaamalla ja pystyyn kuivattamalla; nuorennos raivataan, ja siementaimet kitketään.

Tarhaomenapuu, *Malus domestica*, P

Ruissalossa kasvaa siellä täällä villiintyneitä tarhaomenapuita, jotka ovat joko asutusperäisiä tai siemenestä kasvaneita. Tarhaomenapuun luokitus haitalliseksi vieraslajiksi perustuu sen taipumukselle risteytyä lounaisimmassa Suomessa alkuperäisluontoomme kuuluvan metsäomenapuun (*Malus sylvestris*) kanssa. Tarhaomenapuu ei kuitenkaan leviä erityisen hanakasti luontoon, eikä Ruissalo puolestaan kuulu metsäomenapuun alkuperäiseen levinneisyysalueeseen, joten risteymävaaraa ei ole. Tarhaomenapuita poistetaan tarpeen mukaan muun luonnonhoidon yhteydessä avoimin säilytettäviltä luontotyypeiltä sekä yhdessä muiden asutushistorian seuralaisina kuvioilla, joita on tarkoitus ennallistaa luonnonmetsän suuntaan.

Terttuselja, *Sambucus racemosa*, H

Terttuselja on kuusamakasveihin kuuluva nopeakasvuinen pensas, joka leviää sen marjoja syövien lintujen välityksellä. Terttuselja on vanhastaan vakiintunut maahamme, ja se kasvaa yksittäin eikä leviä kasvupaikallaan, joten siitä ei yleensä ole sanottavammin haittaa alkuperäiselle luonnolle. Ruissaloon terttuselja on täysin vakiintunut, ja esiintyy kautta koko saaren. Terttuseljan hävittämispyrkimys koko Ruissalosta ei ole perusteltua, mutta sitä tulee torjua yhdessä muiden puuvartisten kasvien ohella avoimina säilytettävillä luontotyypeillä, ruderaateilla runsaana esiintyessään sekä metsäisillä kuvioilla muun luonnonhoidon yhteydessä.

Viitapihlaja-angervo, *Sorbaria sorbifolia*, P

Viitapihlaja-angervo on koristekasviksi Suomeen tuotu pensas, joka leviää juurivesojen avulla ja muodostaa vapaasti levitessään kasvupaikoilleen läpipääsemättömiä tiheikköjä. Viitapihlaja-angervo on usein perua vanhasta asutuksesta, tai on kulkeutunut kasvupaikalleen metsään sinne viedyn puutarhajätteen mukana. Viitapihlaja-angervoa raivataan Ruissalossa tarpeen mukaan alueiden kunnostuksen sekä muun luonnonhoidon yhteydessä.

Vuorivaahtera, *Acer pseudoplatanus*, P

Vuorivaahteraa esiintyy Ruissalossa muutamien yksilöin Kansanpuistontien varrella, sekä keskittymänä Kuvassa, Erstavikin S-puolella. Vuorivaahteran siementuotto on runsas ja itävyys hyvä, ja vuorivaahteralla onkin potentiaalia levitä Ruissalon lehtokasvillisuuteen. Esimerkiksi Ruotsissa vuorivaahteran on havaittu syrjäyttävän lehdoissa alkuperäistä lajistoa. Vuorivaahteroiden leviäminen Ruissalon luonnonsuojelualueen metsiin tulee estää. Kookkaiksi kasvaneiden vuorivaahteroiden poistaminen Ruissalon Natura-alueelta on suositeltavaa. Siementaimikkoa tulee poistaa muiden luonnonhoitotöiden yhteydessä metsäkuvioilta.

Ruohovartistet kasvit

Etelänruttojuuri, *Petasites hybridus*, H

Etelänruttojuuri on kasvullisesti leviävä asterikasvi, joka on helppo tunnistaa poikkeuksellisen kookkaista ruusukelehdistään, jotka voivat kasvaa kesän aikana jopa metrin levyisiksi. Ruttojuuret viihtyvät kosteilla paikoilla ja joutomailla, joilla ne muodostavat laajoja kasvustoja. Ruissalon etelänruttojuuriesiintymä on levinnyt Lugnetintien pientareelle Kasvitieteelliseltä puutarhalta, ja Lugnetintie rajoittaa sen leviämistä lehdon puolelle. Mikäli esiintymä osoittaa leviämisen merkkejä, voidaan torjuntaan ryhtyä, mutta toistaiseksi riittää tarkkailu. Esiintymän hävittämisvastuu kuuluu ensisijaisesti Kasvitieteelliselle puutarhalle.

Pajuasteri, *Symphyotrichum salignum*, H

Pajuasteri on risteyttämällä syntynyt koristekasvi, joka on muodostunut ongelmalliseksi etenkin rehevillä jokivarsilla, mutta se viihtyy myös monenlaisilla ruderaateilla sekä ojanvarsilla. Pajuasteri ei muodostane akuuttia uhkaa Ruissalon arvokkaille elinympäristöille. Ainoan esiintymän Kansanpuistontien alkupään ojasta voi haluttaessa poistaa muiden luonnonhoitotöiden yhteydessä.

Piiskut, *Solidago* sp., H

Koristekasveina käytetyt, kookkaat, Pohjois-Amerikasta peräisin olevat piiskut muodostavat esiintymispaikoilleen laajoja kasvustoja syrjäyttäen alkuperäistä kasvulajistoa. Piiskut leviävät tehokkaasti lenninhaivenellisten siementensä avulla, mutta ne eivät Suomen oloissa yleensä ehdi kypsyttämään siemeniään kasvukauden aikana. Ilmaston lämmetessä tilanne saattaa muuttua, ja piiskujen leviämistä tulee olemaan mahdoton kontrolloida. Ruissalon kahdeksan piiskuesiintymää sijoittuvat entisen karavaaniparkin alueelle, jossa on lukuisia muitakin haitallisia vieraslajeja. Näiden istutettujen piiskukasvustojen poisto on suositeltavaa.

Pikkutalvio, *Vinca minor*, Ruissalossa haitallinen

Pihaistutuksissa maanpeittokasvina suosittu pikkutalvio on maata pitkin suikertava ainavihanta, perennamainen varpu. Pikkutalvio leviää istutuspaikaltaan kasvullisesti, ja voi vallata laajojakin aloja, mikäli se saa rauhassa levitä. Pikkutalvio on muodostunut Ruissalossa paikoin ongelmalliseksi lehdon pohjalla levitessään ja syrjäyttäessään siellä alkuperäisiä kasveja. Laajoja pikkutalviokasvustoja on Ruissalossa jo poistettu kitkemällä joistakin arvokkaimmista lehtokohteista. Pikkutalvio ei kuulu kaikkein kiireellisimpiin torjuttaviin vieraskasvilajeihin, mutta resurssien puitteissa esiintymien poisto Ruissalon lehdoista olisi suositeltavaa.

Rikkapalsami, *Impatiens parviflora*, H

Rikkapalsami on yksivuotinen, noin 30 cm korkeaksi kasvava ruohovartinen kasvi, jonka leviämisteho perustuu runsaaseen siementuottoon. Rikkapalsami suosii varjoisia ja reheviä kasvupaikkoja, ja Ruissalossa se esiintyy muutamien kasvustoin luonnonsuojelualueella Kasvitieteellisen puutarhan liepeillä. Rikkapalsami on saanut viime vuosina jalansijaa Turusta uusilta kasvupaikoilta, ja kosteilla paikoilla polkujen varsilla kasvaessaan se leviää helposti paikasta toiseen esimerkiksi kenkiin tai polkupyörän renkaisiin tarttuneiden siementen välityksellä. Koska Ruissalon rikkapalsamiesiintymät ovat vielä vähälukuiset ja suhteellisen rajatut, olisi suositeltavaa ryhtyä ripeisiin torjuntatoimiin ennen kuin kasvi ehtii levitä laajemmalle.

Tarkkailtavat vieraskasvilajit

Tarkkailtavien vieraslajien ryhmään on koottu ne vuoden 2012 Kansallisessa vieraslajistrategiassa mainitut haitalliseksi tai paikallisesti haitalliseksi määritellyt lajit, joiden ei arvella muodostavan merkittävää haittaa nyt tai tulevaisuudessa Ruissalon suojeluarvoille, tai jotka on todettu jo niin laajalle levinneiksi, että niiden torjuminen on käytännössä mahdotonta.

Isosorsimo, *Glyceria maxima*, H

Isosorsimoa on havaittu Ruissalossa muutamassa kohdin Pursiseuran rannan S-puolelle laskevassa pellonojassa. Isosorsimo on ensisijaisesti sisävesien vieraslajina haitallinen, eikä todennäköisesti tule muodostamaan suurta uhkaa Ruissalon rantakasvillisuudelle. Isosorsimon esiintymien mahdollista lisääntymistä ja kasvustojen tilaa tulee seurata.

Kanadankoiransilmä, *Erigeron canadensis*, P

Kanadankoiransilmä on yksivuotinen, hanakasti siemenistä leviävä asterikasvi, joka viihtyy erityisesti kuivilla kasvupaikoilla, kuten joutomailla ja pientareilla. Kanadankoiransilmä on jokseenkin vakiintunut eteläiseen Suomeen. Ruissalossa kanadankoiransilmää esiintyy muutamien kohdin ja yksittäin, mutta sen ei toistaiseksi arvioida runsastuvan tai muodostavan uhkaa Ruissalon arvokkaille elinympäristöille.

Puistonurmikka, *Poa chaixii*, P

Puistonurmikka on saapunut Ruissaloon jo 1800-luvulla huvilapuutarhojen perustamisen yhteydessä ulkomaisen heinäsiemenen mukana, ja on vakiintunut näkyväksi osaksi lehtojen kenttäkerroksen kasvilajistoa. Esiintymiä tunnetaan yli 700 ja niiden yhteenlaskettu pinta-ala ylittää kolme hehtaaria. Voimakaskasvuksena ja rehevänä lajina se syrjäyttää tieltään alkuperäistä lehtolajistoa. Puistonurmikkaa ei Ruissalossa ole yritetty torjua, sillä se on niin laajalle levinnyt, että sen poistaminen kasvilajistosta olisi todennäköisesti mahdotonta.

Mahdollisten torjuntatoimien ja –päätösten pitäisi pohjata tutkittuun tietoon puistonurmikan leviämisekologiasta Ruissalossa. Puistonurmikan esiintymät tunnetaan hyvin, ja Ruissalossa olisi mahdollista käynnistää pysyviin koealoihin perustuva kokeellinen tutkimus puistonurmikan torjunnasta, sekä puistonurmikasta eri tavoin tyhjennettyjen koealojen uudelleenkolonisoinnista tai alkuperäisen lehtolajiston palautumisesta. Turun Ammattikorkeakoulu tai Turun yliopisto sopisivat yhteistyökumppaneiksi projektin toteuttamiseen esimerkiksi opiskelijatöinä ja opinnäytteiden muodossa.

Raunioyrtit, *Symphytum* sp., P

Raunioyrtit (sis. ruotsinraunioyrtti, *Symphytum xuplandicum* ja valkorohtoraunioyrtti *Symphytum officinale* var. *bohemicum*) ovat monivuotisia, kookkaita lemmikkikasveja, joka on aikanaan tuotu Suomeen rohdos- ja lääkekäyttöön. Raunioyrtit ovat ennen kaikkea aiemman ihmisasutuksen seuralaisia tai viljelyjäänteitä, mutta saattavat sopivilla habitaateilla, esim. suurruohoniiityillä ja jokien varsilla levitä varsin laajalle. Ruissalossa raunioyrttiä esiintyy monin paikoin, lähinnä asutuksen liepeillä ja kosteiden ojien penkoilla, missä se ei uhkaa Ruissalon arvokkaita luontotyyppejä.

Raunioyrttiin ei ole tarvetta kohdistaa erityisiä torjuntatoimia, toki sitä voi poistaa kuvioilta muiden luonnonhoitotöiden yhteydessä.

Rusoamerikanhorsma, *Epilobium adenocaulon*, H

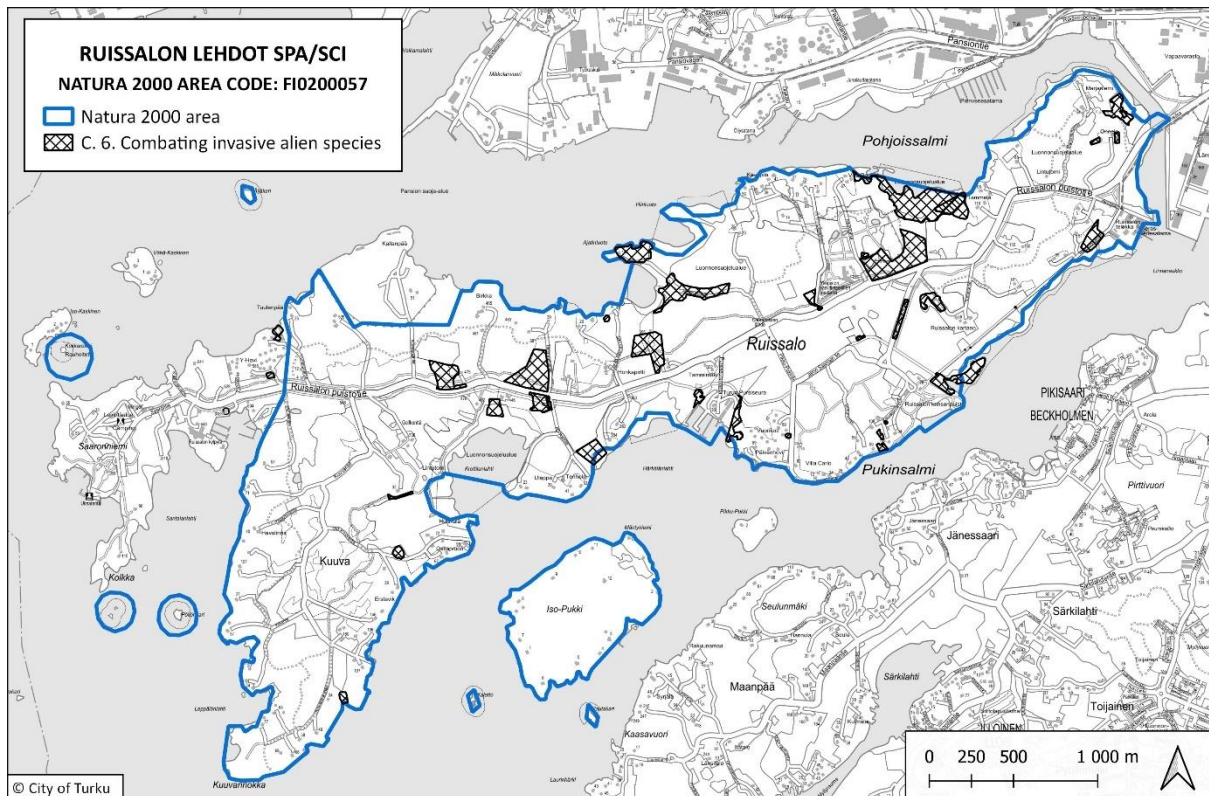
Rusoamerikanhorsma on pienikokoinen yksivuotinen horsmalaji, joka on jo jokseenkin vakiintunut Suomen lajistoon; se esiintyy ja kilpailee samoista kasvupaikoista kotimaisten pienten horsmalajiemme kanssa. Amerikanhorsmien leviämiskyky perustuu sen lenninhaivenellisiin siemeniin, joiden avulla se leviää pitkiäkin matkoja. Rusoamerikanhorsma ei muodosta laajoja kasvustoja, eikä uhkaa Ruissalolle ominaisten luontotyyppien säilymistä, joten torjuntatoimiin ei ole sen kohdalla aiheellista ryhtyä.

Valkokarhunköynnös, *Convolvulus sepium*, H

Karhunköynnökset ovat monivuotisia köynnöstäviä ruohoja, jotka kasvavat muun kasvillisuuden päällä ja seassa tukahduttaen ne alleen. Karhunköynnökset leviävät juurenkappaleista, ja kerran paikalle vakiinnuttuaan ne ovat erittäin hankalia hävittää. Ruissalossa karhunköynnöstä kasvaa siellä täällä koko saaren alalla. Esiintymät keskittyvät pientareille ja ruderaateille. Torjunnan hankaluuden, esiintymien määrän ja kasvin suhteellisen lievän haitallisuuden vuoksi erityisiin torjuntatoimiin ei ryhdytä.

Vieraslajien torjunta RannikkoLife –hankkeessa

RannikkoLife- hankkeessa torjutaan haitallisia vieraslajeja yhteensä 40,2 hehtaarin alueella, joista kasvilajeja ja espanjansirueta 20 hehtaarin alueella sekä pienpetoja minkkiä ja supikoiraa 20,2 hehtaarin alueella. Torjuntatyöt käsittävät kasviesiintymien kitkemistä ja raivausta, etanoiden poistoa sekä minkin ja supikoiran loukkupyyntiä.

Kartta. Vieraslaajien torjuntakohteet RannikkoLife -hankkeessa.

RannikkoLife -hankkeessa torjuttavat vieraslaajit

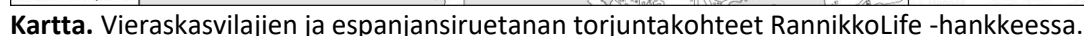
Ruissalon vieraslaajitorjunta	
Laji	torjunta-alueet (ha)
espanjansiruetana (<i>Arion vulgaris</i>)	5,5
jättipalsami (<i>Impatiens glandulifera</i>)	6,4
hamppuvillakko (<i>Jacobaea cannabifolia</i>)	0,5
jättiputki (<i>Heracleum sp.</i>)	0,4
komealupiini (<i>Lupinus polyphyllus</i>)	3,1
kurttureusu (<i>Rosa rugosa</i>)	0,6
palsamipihta (<i>Abies balsamea</i>)	3,6
pienpedot	20,2
<i>(Nyctereutes procyonoides, Neovison vison)</i>	
Kasvit ja etanat	20,0
Kaikki yhteensä	40,2

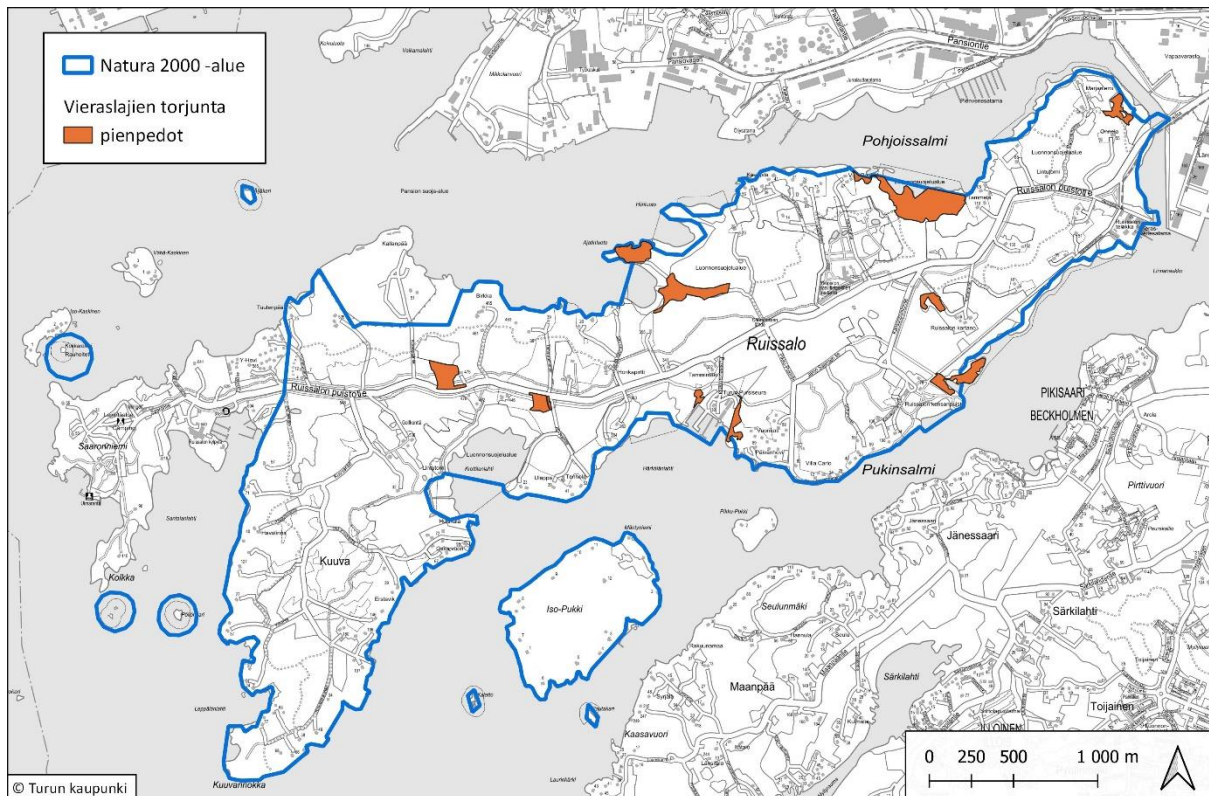
RannikkoLife -hankkeessa torjuttavat vieraskasvilajit kuuluvat palsamipihtaa lukuun ottamatta kaikki erittäin haitallisiksi määriteltuihin vieraslajeihin, joiden hallussapito ja kasvatus on kielletty vuodesta 2022 alkaen (Vieraslajiasetus 2019). Näiden vieraslajien haitallisuus perustuu niiden kykyyn levitä, menestyä ja syrjäyttää alkuperäistä kasvillisuutta monenlaisissa elinympäristöissä ja kurttureusun kohdalla sen saaristoluonnolle aiheuttamien haittojen takia, jonne se voi levitä lintujen mukana

Espanjansirueta on kansallisesti erittäin haitalliseksi määritelty vieraslaji, joka on sopeutunut hyvin Suomen ilmastoon, ja kykenee kaikkiruokaisena elämään monenlaisissa ympäristöissä. Espanjansirueta muodostaa yleensä massaesiintymiä esiintymisalueelleen, ja siksi sen torjuntaan on tärkeää panostaa ennen kuin populaatiot kasvavat hallitsemattomiksi. Ruissalossa tiedetään esiintyvän espanjansirueta Kasvitieteellisellä puutarhalla ja sen lähialueilla, jossa sitä on jo torjuttu useita vuosia. Yksittäisiä havaintoja on myös saaren muista osista.

Vastuutahot

Torjuntakohteet

Kartta. Pienpetojen torjuntakohteet RannikkoLife -hankkeessa. Loukkuja siirretään torjuntatarpeen mukaan Natura-alueella.

Lähteet

Lindgren L (1979) Kukkiva Ruissalo. Teoksessa: Kallio P (toim.) (1979) Ruissalo – Luontoa ja Kulttuuria. Helsinki.

Maa- ja metsätalousministeriö (toim. Niemivuo-Lahti J) (2012). Kansallinen vieraslajistrategia. Juvenes Print.

Moravcová et al. (2018) Long-term survival in soil of seed of the invasive herbaceous plant *Heracleum mantegazzianum*. Preslia 90(3):225-234

Rainio R (1979) Ulkomaalaiset tammien joukossa. Teoksessa: Kallio P (toim.) (1979) Ruissalo – Luontoa ja Kulttuuria. Helsinki.

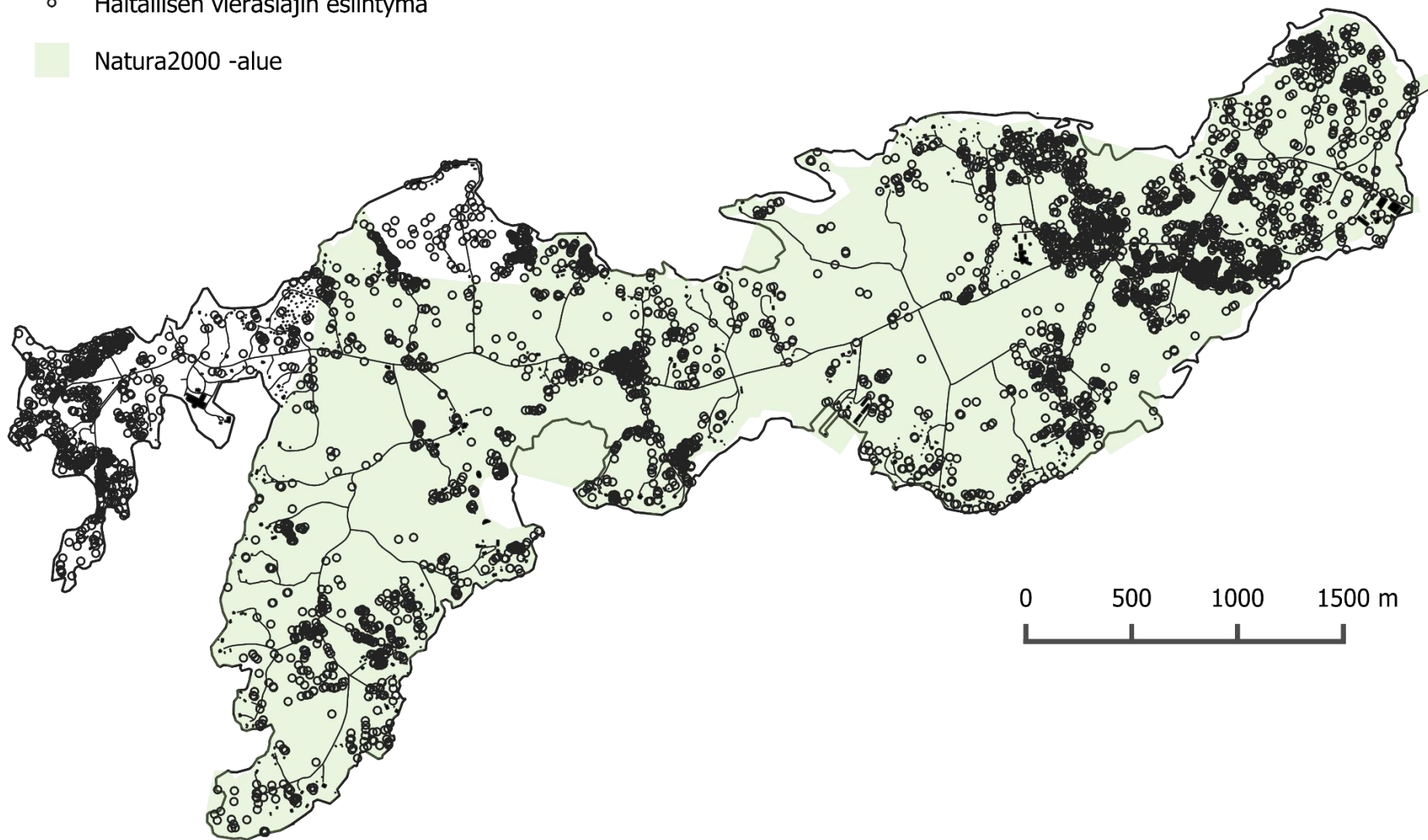
Soiri-Snellman H (1985) Ruissalon huvilat – Runsala villor. Turun maakuntamuseo.

Vieraslajiportaali (2019) <https://www.vieraslajit.fi/fi>

Liite 1. Haitallisten vieraskasvilajien levinneisyys Ruissalossa

○ Haitallisen vieraslajin esiintymä

■ Natura2000 -alue

Liite 2. Kaikki Ruissalossa 2019 havaitut vieraskasvilajit. Status -sarake kuvaa lajin sisällymistä eri tahojen laatimiin vieraslajilistoihin. Merkintä EU tarkoittaa lajin kuulumista Euroopan Unionin listaan, FIN lajin kuulumista kansalliseen listaan. Vuoden 2012 kansallisessa vieraslajistrategiassa haitallisina mainitut lajit on kuvattu kirjaimella H, paikallisesti haitalliset kirjaimella P.

Laji	Tieteellinen nimi	Status	Esiintymien lukumäärä	Esiintymien pinta-ala m ²	
				Keskimäärin	Yhteensä
Aitaorapihlaja	<i>Crataegus flabellata</i> var. <i>grayana</i>		44	2,9	126,75
Aitokurpitsat	<i>Cucurbita</i> sp.		1	1	1
Alppiruusut	<i>Rhododendron</i> sp.		2	1,6	3,25
Amerikanlumimarja	<i>Symphoricarpos albus</i>		26	42,8	1113,75
Balkaninhevoskastanja	<i>Aesculus hippocastanum</i>		10	1	10
Englanninraiheinä	<i>Lolium perenne</i>		2	2,5	5
Etelänkultasade	<i>Laburnum anagyroides</i>		1	2	2
Etelänruttojuuri	<i>Petasites hybridus</i>	H	1	4	4
Euroopanlehtikuusi	<i>Larix decidua</i>		8	1	8
Euroopanpalsternakka	<i>Pastinaca sativa</i>		42	15,3	644,5
Euroopanvalkopyökki	<i>Carpinus betulus</i>		21	1	21,5
Hamppuvillakko	<i>Jacobaea cannabifolia</i>	FIN	3	1,4	5,5
Hapankirsikka	<i>Prunus cerasus</i>		17	5,5	94
Harmaapihta	<i>Abies concolor</i>		6	1	6
Herttavuorenkilpi	<i>Bergenia cordifolia</i>		25	2,7	67,25
Hillokarviainen	<i>Ribes uva-crispa</i>		73	2,3	167,75
Hopeahärkki	<i>Cerastium tomentosum</i>		5	1,6	8
Hopeakuusi	<i>Picea pungens</i> 'Glaucua'		2	1	2
Hopeasalava	<i>Salix alba</i> 'Sibirica'		8	1	8
Hopeatyrni	<i>Hippophaë rhamnoides</i>		1	1	1
Hopeavaahtera	<i>Acer saccharinum</i>		1	1	1
Huhtahanhikki	<i>Potentilla intermedia</i>		4	25,8	103
Idänharmio	<i>Berteroia incana</i>		8	4,8	38
Idänkanukka	<i>Cornus alba</i>	P	18	34,7	624
Idänkattara	<i>Bromopsis inermis</i>		9	4,1	37,25
Idänukonpalko	<i>Bunias orientalis</i>		11	9,1	100
Idänvirpiangervo	<i>Spiraea chamaedryfolia</i>		17	15,5	264,25
Imeläkirsikka	<i>Prunus avium</i>		1	1	1
Imukärhivilliini	<i>Parthenocissus quinquefolia</i>		6	7,7	46
Isokonnantatar	<i>Bistorta officinalis</i>		3	72,3	217
Isopiisku	<i>Solidago gigantea</i>	H	1	64	64
Isosorsimo	<i>Glyceria maxima</i>	H	2	36	72
Isotuomipihlaja	<i>Amelanchier spicata</i>	H	2174	4,7	10141,25
Isotähtiputki	<i>Astrantia major</i>		2	2,5	5
Isotöyhtöangervo	<i>Aruncus dioicus</i>		13	1	13
Jalokiurunkannus	<i>Corydalis nobilis</i>		5	1,2	6
Jalopäähkämö	<i>Betonica macrantha</i>		2	1	2
Japaninangervo	<i>Spiraea japonica</i>		13	3,5	45,25
Japaninkellukka	<i>Geum macrophyllum</i>		1	1	1
Japanintatar	<i>Reynoutria japonica</i>	FIN	13	4,9	63,25
Jasmikkeet	<i>Philadelphus</i> sp.		9	7,8	70,25
Jättipalsami	<i>Impatiens glandulifera</i>	EU	24	34,9	838,75
Jäykkänata	<i>Festuca stricta</i> subsp. <i>trachyphylla</i>		9	1,3	12
Kalliomaksaruoho	<i>Petroselinum rupestre</i>		3	1	3
Kamtsatkanmaksaruoho	<i>Phedimus kamtschaticus</i>		2	5,5	11
Kanadankoiransilmä	<i>Erigeron canadensis</i>	P	2	100,5	201
Kanadanpoppeli	<i>Populus xcanadensis</i>		6	1	6
Karhunlaukka	<i>Allium ursinum</i>		1	1	1
Karvahorsma	<i>Epilobium hirsutum</i>		3	2,7	8
Kattomehitähti	<i>Sempervivum tectorum</i>		5	2,8	14
Kaukasianjättiputki	<i>Heracleum mantegazzianum</i>	EU	2	1	2
Kaukasianmaksaruoho	<i>Phedimus spurius</i>		12	6,9	82,25
Keltapäivänlilja	<i>Heemerocallis lilioasphodelus</i>		2	1,8	3,5

Laji	Tieteellinen nimi	Status	Esiintymien lukumäärä	Esiintymien pinta-ala m ²	
				Keskimäärin	Yhteensä
Ketohärkki	<i>Cerastium arvense</i>		8	6	48
Ketotyräruoho	<i>Herniaria glabra</i>		2	1,5	3
Kevätkaihonkukka	<i>Omphalodes verna</i>		1	1	1
Kiiltotuhkapensas	<i>Cotoneaster lucidus</i>		89	2,1	189
Kirjokeltapeippi	<i>Lamiastrum galeobdolon subsp. argentatum</i>		3	10,7	32
Kissanmintut	<i>Nepeta sp.</i>		1	1	1
Koivuangervo	<i>Spiraea betulifolia</i>		2	1,5	3
Komealupiini	<i>Lupinus polyphyllus</i>	FIN	173	34,9	6038,25
Komeaonnenpensas	<i>Forsythia ×intermedia</i>		3	8,5	25,5
Koripaju	<i>Salix viminalis</i>		1	40	40
Koruasterit	<i>Aster sp.</i>		1	4	4
Kotalaukat	<i>Allium sp.</i>		1	10	10
Kriikunapuu	<i>Prunus domestica subsp. insititia</i>		9	10,2	91,75
Kruununarsissit	<i>Narcissus sp.</i>		1	1	1
Kultakirveli	<i>Chaerophyllum aureum</i>		8	1,4	11,5
Kurjenherneet	<i>Astragalus sp.</i>		2	5,6	11,25
Kurtturuusu	<i>Rosa rugosa</i>	FIN	32	7,8	248,75
Kyläkurjenpolvi	<i>Geranium pratense</i>		16	9,1	146
Kyläneidonkieli	<i>Echium vulgare</i>		5	2	10
Kynäjalava	<i>Ulmus laevis</i>		6	1	6
Kääpiömanteli	<i>Prunus tenella</i>		1	1	1
Laakeripoppeli	<i>Populus laurifolia</i>		37	1	37
Lehtikuuset	<i>Larix sp.</i>		189	8,4	1585
Lehtoakileija	<i>Aquilegia vulgaris</i>		19	1,2	22
Lehtopyökki	<i>Fagus sylvatica</i>		35	1,1	38,5
Lehtotaponlehti	<i>Asarum europaeum</i>		3	16,7	50
Leipäruis	<i>Secale cereale</i>		1	1	1
Leipävehnä	<i>Triticum aestivum</i>		1	1	1
Likusterit	<i>Ligustrum sp.</i>		1	16	16
Liuskavaleangervo	<i>Rodgersia podophylla</i>		1	1	1
Lumipalloheisi	<i>Viburnum opulus 'Roseum'</i>		1	1	1
Lännenheisiangervo	<i>Physocarpus opulifolius</i>		1	1	1
Lännenmahonia	<i>Mahonia aquifolium</i>		1	1	1
Majavankaalit	<i>Lysichiton sp.</i>		1	1	1
Mongolianmaksaruoho	<i>Phedimus hybridus</i>		8	1,6	13
Mongolianpikkuvaahtera	<i>Acer tataricum subsp. ginnala</i>		13	2	25,75
Mustapoppeli	<i>Populus nigra</i>		45	1	45
Mustaselja	<i>Sambucus nigra</i>		2	1	2
Mustialanruusu	<i>Rosa 'Minette'</i>		1	2	2
Myskimalva	<i>Malva moschata</i>		1	1	1
Mäkimeirami	<i>Origanum vulgare</i>		2	1,5	3
Mökinruusu	<i>Rosa cinnamomea 'Foecundissima'</i>		1	6	6
Neuvoksenruusu	<i>Rosa ×spaethiana</i>		3	1,8	5,25
Norjanangervo	<i>Spiraea 'Grefsheim'</i>		3	1,7	5
Nukkeurtturuusu	<i>Rosa ×rugotida</i>		1	2,3	2,25
Nurmiajuruoho	<i>Thymus pulegioides</i>		5	9	45
Nurmikaunokainen	<i>Bellis perennis</i>		1	1	1
Nurmimailanen	<i>Medicago lupulina</i>		1	101	101
Ojakärsämö	<i>Achillea ptarmica</i>		2	1	2
Okakuusi	<i>Picea pungens</i>		2	1	2
Omenapuut	<i>Malus sp.</i>		1	1	1
Oranssivoikeltano	<i>Pilosella aurantiaca</i>		1	25	25
Orapaatsama	<i>Rhamnus cathartica</i>		2	1	2
Orapihlajat	<i>Crataegus sp.</i>		32	1,4	43,25
Pajuasteri	<i>Symphotrichum salignum</i>	H	1	2	2
Pallomehiparta	<i>Jovibarba globifera</i>		2	14	28
Pallo-ohdakkeet	<i>Echinops sp.</i>		3	1	3

Laji	Tieteellinen nimi	Status	Esiintymien lukumäärä	Esiintymien pinta-ala m ²	
				Keskimäärin	Yhteensä
Palsamipihta	<i>Abies balsamea</i>	P	125	5,3	666,5
Pensasangervot	<i>Spiraea sp.</i>		39	22,8	890,25
Perhokurjenmiekat	<i>Iris sp.</i>		1	1	1
Peruna	<i>Solanum tuberosum</i>		1	1	1
Peurankello	<i>Campanula glomerata</i>		2	1,5	3
Pihajasmike	<i>Philadelphus coronarius</i>		2	1	2
Pihakäenkaali	<i>Oxalis stricta</i> 'Rufa'		2	1	2
Pihasyreeni	<i>Syringa vulgaris</i>		45	12,7	569,75
Piikkisalaatti	<i>Lactuca serriola</i>		2	1	2
Piippukukat	<i>Aristolochia sp.</i>		1	2	2
Piiskut	<i>Solidago sp.</i>	H	7	1,8	12,5
Pikkutalvio	<i>Vinca minor</i>		14	31,6	442
Pimpinellaruusu	<i>Rosa spinosissima</i>		21	2,2	47
Puistolehmus	<i>Tilia xeuropaea</i>		562	1	562
Puistolemmikki	<i>Myosotis sylvatica</i>		50	2,9	144
Puistonurmikka	<i>Poa chaixii</i>	P	720	44,7	32153,75
Puistopalsamipoppeli	<i>Populus balsamifera</i> 'Elongata'		15	1,7	25
Puistosyreeni	<i>Syringa xhenryi</i>		5	5,4	27
Puistovillakko	<i>Senecio sarracenus</i>		2	1,8	3,5
Punalehtiruusu	<i>Rosa glauca</i>		8	1	8
Pystyhanhikki	<i>Potentilla recta</i>		1	3	3
Rikkapalsami	<i>Impatiens parviflora</i>	H	3	2,7	8
Rohtokalmajuuri	<i>Acorus calamus</i>		8	4,9	39
Rohtosormustinkukka	<i>Digitalis purpurea</i>		49	3,3	160,5
Rohtosuopayrtti	<i>Saponaria officinalis</i>		6	1	6
Ruostehappomarja	<i>Berberis vulgaris</i>		1	1	1
Ruotsinraunioyrtti	<i>Symphytum xuplandicum</i>	P	59	36,7	2166,25
Ruskolilja	<i>Lilium bulbiferum</i>		4	1	4
Rusoamerikanhorsma	<i>Epilobium adenocaulon</i>	H	5	2,2	11
Rusokuusama	<i>Lonicera tatarica</i>		9	7,9	71,5
Ruusut	<i>Rosa sp.</i>		1	60	60
Saarnivaahtera	<i>Acer negundo</i>		2	1	2
Sahalinintatar	<i>Reynoutria sachalinensis</i>	FIN	4	66,3	265
Saksanhanhikki	<i>Potentilla thuringiaca</i>		1	1	1
Saksankirveli	<i>Myrrhis odorata</i>		2	1	2
Saksanpihta	<i>Abies alba</i>		3	1	3
Sammalleimu	<i>Phlox subulata</i>		1	1	1
Satopäärynäpuu	<i>Pyrus communis</i>		1	1	1
Sembramänty	<i>Pinus cembra</i>		32	1	32
Serbiankuusi	<i>Picea omorika</i>		37	1	37
Silosalava	<i>Salix euxine</i>		17	1	17
Siperianhernepensas	<i>Caragana arborescens</i>		40	12,4	496,5
Siperianlehtikuusi	<i>Larix sibirica</i>		1	150	150
Siperianmaksaruoho	<i>Sedum aizoon</i>		10	5	50
Siperianpihta	<i>Abies sibirica</i>	P	29	1,8	51,5
Strobusmänty	<i>Pinus strobus</i>		1	1	1
Suikeroalpi	<i>Lysimachia nummularia</i>		13	7,5	97,75
Sulkaterttuselja	<i>Sambucus racemosa</i> 'Laciniata'		6	1	6
Suomenröyhytatar	<i>Aconogonon xfennicum</i>		1	2	2
Särmämaksaruoho	<i>Sedum sexangulare</i>		5	1,2	6
Tarha-alpi	<i>Lysimachia punctata</i>		3	1	3
Tarhaillakko	<i>Hesperis matronalis</i>		74	4,4	323
Tarhakurtturuusut	<i>Rosa Rugosa -ryhmä</i>		1	2	2
Tarhaluumupuu	<i>Prunus domestica</i>		5	16,2	81
Tarhaomenapuu	<i>Malus domestica</i>	P	55	1	55
Tarhaorvokki	<i>Viola xwittrockiana</i>		1	1	1
Tarhapioni	<i>Paeonia xfestiva</i>		5	1	5
Tarharaparperi	<i>Rheum rhabarbarum</i>		3	2	6

Laji	Tieteellinen nimi	Status	Esiintymien lukumäärä	Esiintymien pinta-ala m ²	
				Keskimäärin	Yhteensä
Tarhatyräkki	<i>Euphorbia cyparissias</i>		4	2,6	10,5
Terijoensalava	<i>Salix euxine</i> 'Bullata'		2	1,5	3
Terttuselja	<i>Sambucus racemosa</i>	H	799	3	2403
Tuoksuaipila	<i>Trifolium resupinatum</i>		1	1	1
Tuoksukuusamat	<i>Lonicera</i> sp.		2	53,1	106,25
Tuoksuköynnöskuusama	<i>Lonicera caprifolium</i>		40	22,3	891,75
Tuoksuvatukka	<i>Rubus odoratus</i>		4	5,9	23,5
Ukkomansikka	<i>Fragaria moschata</i>		53	32,2	1709
Ukonkello	<i>Campanula latifolia</i>		1	1	1
Valkokarhunköynnös	<i>Convolvulus sepium</i>	H	47	19,9	936,5
Valkomesikkä	<i>Melilotus albus</i>		2	1	2
Valkopiippo	<i>Luzula luzuloides</i>		61	40,6	2477
Valkorohtoraunioyrtti	<i>Symphytum officinale</i> var. <i>bohemicum</i>	P	11	17,3	190
Varjolilja	<i>Lilium martagon</i>		64	2,7	170
Varjolilja, valkokukkainen	<i>Lilium martagon</i> f. <i>alba</i>		3	1	3
Viitapihlaja-angervo	<i>Sorbaria sorbifolia</i>	P	21	52,8	1108,5
Villaheisi	<i>Viburnum lantana</i>		4	7	28
Vuorikaunokki	<i>Centaurea montana</i>		22	2,3	49,5
Vuorivaahtera	<i>Acer pseudoplatanus</i>	P	16	1	16
Värisauramo	<i>Cota tinctoria</i>		1	1	1